

|                                                                                             |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Předmluva .....                                                                             | 5  |
| 1 Sluchově postižené dítě a jeho vzdělávání .....                                           | 6  |
| 1.1 Speciální školy .....                                                                   | 6  |
| 1.2 Integrace sluchově postižených dětí .....                                               | 6  |
| 1.3 Speciální pedagogika – surdopedie .....                                                 | 7  |
| 2 Sluch .....                                                                               | 8  |
| 2.1 Sluchové vady .....                                                                     | 8  |
| 2.1.1 Typy sluchových vad .....                                                             | 8  |
| 2.1.2 Stupně sluchových vad .....                                                           | 9  |
| 2.1.3 Důsledky sluchové vady pro dítě .....                                                 | 10 |
| 2.1.4 Důsledky sluchové vady pro rodiče dítěte .....                                        | 10 |
| 2.2 Řeč dětí se sluchovými vadami .....                                                     | 11 |
| 2.3 Vyšetřování sluchu dětí .....                                                           | 12 |
| 2.4 Sluchová vada nepoznaná .....                                                           | 12 |
| 3 Přístroje pro sluchově postižené .....                                                    | 14 |
| 3.1 Individuální sluchadla a jejich typy .....                                              | 14 |
| 3.2 Kochleární implantát .....                                                              | 15 |
| 3.3 Skupinová sluchadla .....                                                               | 16 |
| 3.4 Další přístroje .....                                                                   | 16 |
| 3.5 Přístroje a speciální pomůcky pro třídu s integrovaným žákem .....                      | 16 |
| 4 Dorozumívací prostředky sluchově postižených .....                                        | 19 |
| 4.1 Mluvená řeč .....                                                                       | 19 |
| 4.2 Čtení a psaní .....                                                                     | 19 |
| 4.3 Odezírání .....                                                                         | 19 |
| 4.3.1 Nácvik odezírání .....                                                                | 21 |
| 4.3.2 Podmínky pro odezírání .....                                                          | 22 |
| 4.4 Prstové abecedy .....                                                                   | 24 |
| 4.5 Znakové jazyky .....                                                                    | 24 |
| 4.5.1 Vlastní znakový jazyk neslyšících .....                                               | 24 |
| 4.5.2 Národní znakové jazyky .....                                                          | 24 |
| 4.6 Totální komunikace .....                                                                | 25 |
| 4.7 Bilingvní komunikace .....                                                              | 25 |
| 5 Výchova a vzdělávání sluchově postižených .....                                           | 26 |
| 5.1 Výchova a vzdělávání sluchově postižených ve speciálních školách .....                  | 26 |
| 5.1.1 Mateřské školy pro sluchově postižené .....                                           | 26 |
| 5.1.2 Základní školy pro sluchově postižené .....                                           | 26 |
| 6 Speciálně pedagogická centra při školách pro sluchově postižené .....                     | 28 |
| 7 Výchova a vzdělávání sluchově postižených ve školách pro zdravé děti .....                | 31 |
| 7.1 Kritéria pro zařazení sluchově postiženého žáka do základní školy<br>běžného typu ..... | 32 |
| 7.1.1 Dítě .....                                                                            | 32 |
| 7.1.2 Rodina .....                                                                          | 33 |

|          |                                                                                                   |    |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 7.1.3    | Škola .....                                                                                       | 34 |
| 7.1.4    | Speciální výchova sluchově postiženého dítěte v předškolním věku ..                               | 37 |
| 8        | Sluchově postižené dítě v mateřské škole běžného typu .....                                       | 39 |
| 8.1      | Podmínky pro úspěšné zařazení sluchově postiženého dítěte<br>do mateřské školy běžného typu ..... | 39 |
| 8.2      | Vstup sluchově postiženého dítěte do mateřské školy .....                                         | 40 |
| 8.3      | Průběžná péče o sluchově postižené dítě v mateřské škole .....                                    | 42 |
| 8.4      | Změna chování dítěte se sluchovým postižením .....                                                | 42 |
| 8.5      | Spolupráce SPC a mateřské školy .....                                                             | 43 |
| 9        | Sluchově postižené dítě v základní škole běžného typu .....                                       | 44 |
| 9.1      | Didakticko-metodická opatření v základní škole .....                                              | 45 |
| 9.2      | Obecná opatření .....                                                                             | 45 |
| 9.3      | Potíže školního začátečníka .....                                                                 | 46 |
| 9.4      | Problémy během další školní docházky .....                                                        | 48 |
| 9.5      | Žák se sluchovým postižením a výuka českého jazyka .....                                          | 48 |
| 9.6      | Problémy v jiných předmětech .....                                                                | 50 |
| 9.7      | Problémy ve vyšších ročnících .....                                                               | 51 |
| 9.8      | Změny v chování a prospěchu žáka .....                                                            | 51 |
| 9.9      | Spolupráce SPC a školy .....                                                                      | 51 |
| 10       | Sluchově postižené dítě s kochleárním implantátem v integrovaném<br>vyučování .....               | 53 |
| 10.1     | Specifické podmínky integrace dítěte s kochleárním implantátem .....                              | 53 |
| 10.2     | Spolupráce SPC a školy u dětí s implantáty .....                                                  | 54 |
| 11       | Péče o ohluchlé děti .....                                                                        | 55 |
| 12       | Slyšící dítě sluchově postižených rodičů .....                                                    | 56 |
|          | Závěr .....                                                                                       | 58 |
|          | Literatura .....                                                                                  | 59 |
| Přílohy: |                                                                                                   |    |
|          | Speciálně pedagogická centra pro sluchově postižené .....                                         | 60 |
|          | Doporučená literatura .....                                                                       | 62 |
|          | Časopisy poskytující orientaci v problematice výchovy a vzdělávání<br>sluchově postižených .....  | 63 |